

som saaledes er opstaaet i Europa, nødvendigvis maa være et Overgangsfænomen. Det er sikkert ikke for meget at sige, at den Tanke i Øjeblikket er i rivende Vækst blandt Økonomer, Statsmænd og Politikere i alle Europas Lande, at den største Hindring for Europas Genrejsning er denne vanvittige Splittelse i smaa toldpolitiske Enheder, der hver for sig isolerer deres Økonomi, og at Europas største økonomiske Ulykke i Øjeblikket er de høje Toldmure. Og denne Anskuelse breder sig ikke alene mellem Statsmænd og Politikere, men ogsaa indenfor Folkene, fordi de ser, at disse høje Toldmure, som de selv har rejst, ikke er blevet til social eller folkelig Vinding for de Lande, som de omgiver.

Saaledes maa det efter min Mening naturnødvendigt gaa, fordi der er en Selvmodsigtelse i den økonomiske og kommercielle Politik, som Europa fører, en Selvmodsigtelse, som ikke kan opretholdes. Paa den ene Side fremmes i alle Lande Internationaliseringen; alt, hvad der kan fremme Omsætningen mellem Landene, udvikles. Trafikmidlerne har gennemgaaet en saa revolutionerende Udvikling som aldrig tidligere, Efterretningsvæsenet har naaet en Fuldkommenhed, som vi aldrig før har set, Samkvemmet Folkene imellem er saa stort som aldrig før. Med andre Ord, alle Muligheder for Vareudveksling mellem Landene er mangedoblet i det Slægtled, vi tilhører. Og heroverfor søger man saa at opretholde en merkantilistisk Tids Selvforsyning. Man ser Modsigelsen alene i en Kendsgerning som den, at Udenrigsomsætningen mellem Landene, Verdensomsætningen, siden Krigens Begyndelse er blevet noget mindre, men at samtidig Verdens samlede Tonnage er steget med 50 pCt. I denne Selvmodsigtelse i den økonomisk-kommercielle Politik ligger, at Europas Lande nødvendigvis maa komme til Forstaaelse af, at den Toldpolitik, de har ført siden Verdenskrigen, Sammenbrudet, er stridende imod al Fornuft, er selvmorderisk, og at den nødvendigvis, hvis Europa skal rejse sig igen, maa blive, som jeg sagde før, kun et Overgangsfænomen.

Men det er klart, at i alle Lande vil meget stærke Kræfter kæmpe imod en Ændring heraf. Særinteresserne vil gøre det med overordentlig Styrke og Magt indenfor hvert Land i Europa. De vil søge at gøre Toldmurene endnu højere, søge at isolere Landene endnu stærkere end i dette Øjeblik. I denne Kamp vil blive mobiliseret alle de Midler, man raa-

der over, den økonomiske og den deraf følgende politiske Magt. De arbejdsløse Skarer vil blive skubbet frem foran denne Politik, og alle nationale Strengte vil blive rørt. Men denne Politikens Konsekvenser er saa livsfjendske og folkefjendske, at Landene maa frigøre sig derfor. Det mærkes da ogsaa allerede nu, at de modgaaende Kræfter vokser. Det kan vel endnu i dette Øjeblik synes, som om den i Folkeforbundspagten indeholdte Paragraf, som forpligter Folkeforbundets Medlemmer til at træffe Foranstaltninger til Sikring og Vedligeholdelse af Friheden med Hensyn til Handelsforbindelser og en retfærdig Behandling af alle Folkeforbundsmedlemmers Handel, er et dødt Bogstav. Og dog er Forholdet dette, at denne Paragraf alligevel har været Baggrunden for det Initiativ, der i de mørke Aar efter Verdenskrigen den ene Gang efter den anden har samlet Repræsentanter for alle Nationer til Konferencer, hvor de har kunnet pege paa Faren ved den Vej, man var slaaet ind paa. Man kan heller ikke sige andet end, at Folkeforbundets økonomisk-finansielle Komité har gjort et værdifuldt Arbejde paa dette Omraade. Og i Løbet af blot det sidste Aar har vi set, hvorledes praktiske Finansmænd, Bankmænd og Nationaløkonomer i alle Lande har stillet sig bag denne Tanke og raabt Vagt i Gevær overfor hele den protektionistiske Udvikling.

Derfor kommer de Lovforslag, der her er forelagt, til os med det Spørgsmaal, om vi nu skal slaa ind paa en Vej, som flere og flere med stadig større Tydelighed ser er Ødelæggelsens Vej. Jeg er klar over, at Forslagsstillerne heroverfor vil sige: Ja, hvad angaar det egentlig os? lad de andre ændre deres Politik, forinden vi gør det, lad de andre ændre deres Signaler, vi maa af Selvforsvar følge den samme Vej som de andre, saa længe de gør det. Men heroverfor vil jeg tillade mig at sætte et andet Spørgsmaal, nemlig dette: Har da i disse Aar de Lande klaret sig bedst, som er gaaet videst ad Protektionismens Vej, er de Lande i dette Øjeblik daarligst stillet, som mindst har fulgt Protektionismens Vej? Og Spørgsmaalet kan besvares med Nej. Se hen til Holland, hvis eneste Handling — og den gennemførtes af finansielle Grunde — siden Krigen i toldmæssig Henseende har været en Forhøjelse af deres ensartede Værditold fra 5 pCt. til 8 pCt., en saa lav Toldbeskyttelse, at den er uendelig lav i Sammenligning med den danske Toldbeskyttelse. Og se hen til Sverige, som vel